

ECLI:NL:RBROT:2019:6582

Instantie	Rechtbank Rotterdam
Datum uitspraak	28-08-2019
Datum publicatie	28-08-2019
Zaaknummer	C/10/548788 / HA ZA 18-411
Formele relaties	Tussenuitspraak: ECLI:NL:RBROT:2019:946
Rechtsgebieden	Civiel recht
Bijzondere kenmerken	Eerste aanleg - enkelvoudig
Inhoudsindicatie	<p>Geschil tussen franchisegever en franchisenemers, vervolg op ECLI:NL:RBROT:2019:946 en ECLI:NL:RBROT:2019:6819. Uitleg franchiseovereenkomsten met betrekking tot openingstijden. De franchiseovereenkomsten vallen in drie groepen uiteen. Alleen in de laatste groep zijn expliciete lunchopeningstijden opgenomen en alleen deze groep franchisenemers is verplicht tot lunchopenstelling. Of op basis van 6:248 lid 2 een uitzondering moet worden gemaakt voor ondernemers van de laatste groep, kan alleen in individuele gevallen worden beoordeeld en leent zich daarmee niet voor de gevorderde algemene verklaring voor recht. Wel verklaringen voor recht dat de andere twee groepen niet verplicht kunnen worden tot lunchopenstelling. De vordering van de franchisegever tot het opleggen van een dwangsom aan alle ondernemers om hen te dwingen rond de lunch open te gaan, is te ruim, omdat slechts een deel van hen daartoe verplicht is. Deze vordering wordt daarom afgewezen.</p>
Vindplaatsen	Rechtspraak.nl

Uitspraak

Rechtbank Rotterdam

Team handel en haven

Zaak-/rolnummer: C/10/548788 / HA ZA 18-411

Uitspraak: 28 augustus 2019

1. de vereniging

VERENIGING VAN DOMINO'S PIZZA FRANCHISENEMERS,
gevestigd te Rotterdam,

2. de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid

D.P. VLISSINGEN B.V.,

gevestigd te Vlissingen,

3. de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid

D.P. ETTEN-LEUR B.V.,

gevestigd te Breda,

4. de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid

D.P. DONGEN B.V.,

gevestigd te Breda,

5. de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid

D.P. WAALWIJK B.V.,

gevestigd te Waalwijk,

6. de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid

D.P. TILBURG 1 B.V.,

gevestigd te Breda,

7. **[eiser 1] T.H.O.D.N. [handelsnaam 1],**

wonende te Katwijk ,

8. de vennootschap onder firma

[eiser 2] T.H.O.D.N. [handelsnaam 2],

gevestigd te Bergen op Zoom ,

alsmede haar vennoten:

8.1 **[eiser 3]** , wonende te Dordrecht ,

8.2 **[eiser 4]** , wonende te Dordrecht ,

9. **[eiser 5] T.H.O.D.N. [handelsnaam 3],**

wonende te Barneveld ,

10. de vennootschap onder firma

[handelsnaam 4] ,

gevestigd te Wageningen ,

alsmede haar vennoten:

10.1 **[eiser 6]**, wonende te Lienden ,

10.2 **[eiser 7]**, wonende te Lienden ,

11. **[eiser 8] T.H.O.D.N. [handelsnaam 5],**

wonende te Hengelo ,

12. **[eiser 9] T.H.O.D.N. [handelsnaam 6],**

wonende te Weert ,

13. de vennootschap onder firma

OIMINO'S VOF,

gevestigd te Tilburg ,
alsmede haar vennoten:

13.1 **[eiser 10]** , wonende te Tilburg ,

13.2 **[eiser 11]** , wonende te Tilburg ,

14. de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid

DP BREDA 1&2 B.V.,

gevestigd te Breda,

15. de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid

D.P. BREDA 2 B.V.,

gevestigd te Breda,

16. de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid

DP TILBURG 3 B.V.,

gevestigd te Tilburg,

17. de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid

DP BREDA 4 B.V.,

gevestigd te Breda,

18. de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid

DP ROSENDAAL 1 B.V.,

gevestigd te Breda,

19. **[eiser 12] T.H.O.D.N. [handelsnaam 7],**

wonende te Veldhoven ,

20. de vennootschap onder firma

DP HOOGVEEN V.O.F .,

gevestigd te Hoogeveen ,

alsmede haar vennoten:

20.1 **[eiser 13]**, wonende te Kampen ,

20.2 **[eiser 14]**, wonende te Kampen ,

21. de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid

DP MIDDELBURG B.V.,

gevestigd te Middelburg,

22. de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid

DOMINO'S PIZZA BEST B.V.,

gevestigd te Best,

23. de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid

DOMINO'S PIZZA LEIDSCHER RIJN,

gevestigd te De Meern ,

24. de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid

DP VELDHOVEN B.V.,

gevestigd te Veldhoven,

25. de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid

D.P. PIZZA ZOETERMEER,

gevestigd te Den Haag ,

26. de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid

DP PIZZA FACTORY B.V.,

gevestigd te Den Haag,

27. de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid

THE ORIGINAL PIZZA TEAM,

gevestigd te Den Haag ,

28. de vennootschap onder firma

DOMINO'S PIZZA VELP,

gevestigd te Velp ,

alsmede haar vennoten:

28.1 **[eiser 15]**, wonende te Oss ,

28.2 **[eiser 16]**, wonende te Oss ,

29. de vennootschap onder firma

DP GELDERLAND V.O.F. ,

gevestigd te Oss ,

alsmede haar vennoten:

29.1 **[eiser 15]**, wonende te Oss ,

29.2 **[eiser 17]**, wonende te Oss ,

29.3 **[eiser 18]**, wonende te Oss ,

30. de vennootschap onder firma

LEEMPUT-HEUVEL VOF,

gevestigd te Oss ,

alsmede haar vennoten:

30.1 **[eiser 15]**, wonende te Oss ,

30.2 **[eiser 16]**, wonende te Oss ,

31. de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid

DP HOOGVLIET B.V.,

gevestigd te Hellevoetsluis,

32. de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid

DP HELLEVOETSLUIS B.V.,

gevestigd te Hellevoetsluis,

33. de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid

DP SPIJKENISSE B.V.,

gevestigd te Spijkenisse,

34. **[eiser 19] T.H.O.D.N. [handelsnaam 8] EN [handelsnaam 9],**

wonende te Wormerveer ,

35. **[eiser 20] T.H.O.D.N. [handelsnaam 10] EN [handelsnaam 11],**

wonende te Assen ,

36. de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid

DELLA MONTAGNA B.V. T.H.O.D.N. [handelsnaam 12],

gevestigd te Emmen,

37. de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid

D.P. CAPELLE AAN DEN IJSSEL B.V.,

gevestigd te Capelle aan den IJssel,

38. de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid

D.P. ZEVENKAMP B.V.,

gevestigd te Rotterdam,

39. de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid

DP VUGHT B.V.,

gevestigd te Vught,

40. de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid

HVM PIZZA B.V. H.O.D.N. [handelsnaam 13] ,

gevestigd te Delft,

41. de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid

DP AMSTERDAM OOST B.V.,

gevestigd te Amsterdam,

42. de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid

DP AMSTERDAM HOOFDDORPPLEIN B.V.,

gevestigd te Amsterdam,

43. de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid

DP ZAANDAM B.V.,

gevestigd te Zaandam,

44. de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid

DP AMSTERDAM BUITENVELDERT B.V.,

gevestigd te Amsterdam,

45. de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid

NINOS HORECA B.V.,

gevestigd te Diemen,

46. **[eiser 21] T.H.O.D.N. [handelsnaam 14] ,**

wonende te Tilburg ,

47. de vennootschap onder firma

DOMINO'S PIZZA HUIZEN,

gevestigd te Huizen ,

alsmede haar vennoten:

47.1 **[eiser 22]**, wonende te Den Haag ,

47.2 **[eiser 23]**, wonende te Den Haag ,

48. **[eiser 24] T.H.O.D.N. [handelsnaam 15] , [handelsnaam 16] EN [handelsnaam 17],**

wonende te Amsterdam ,

49. **[eiser 25] T.H.O.D.N. [handelsnaam 18] ,**

wonende te Amsterdam ,

50. de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid

DOMINO'S ROZENGRACHT B.V.,

gevestigd te Amsterdam,

51. de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid

DOMINO'S DELFZIJL B.V.,

gevestigd te Delfzijl,

52. de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid

STURDY B.V.,

gevestigd te Noordwijk,

53. **[eiser 26] H.O.D.N. [handelsnaam 19],**

wonende te Hoofddorp ,

54. de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid

T.T.M.P. PRODUCTS B.V.,

gevestigd te Zeist,

55. **[eiser 27] T.H.O.D.N. [handelsnaam 20],**

wonende te Almere ,

56. de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid

D.P. HARDERWIJK B.V.,

gevestigd te Harderwijk,

57. de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid

DP TEAM AMSTERDAM ZUIDOOST B.V.,

gevestigd te Amsterdam,

58. de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid

DP TEAM ALMERE B.V.,

gevestigd te Almere,

59. de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid

DP TEAM ALMERE 2 B.V.,

gevestigd te Almere,

60. **[eiser 28] T.H.O.D.N. [handelsnaam 21],**

wonende te Terneuzen ,

61. **[eiser 29] T.H.O.D.N. [handelsnaam 22],**

wonende te Alphen aan den Rijn ,

62. **[eiser 30] T.H.O.D.N. [handelsnaam 23] EN [handelsnaam 24],**

wonende te Den Helder ,

63. de vennootschap onder firma

[eiser 30] ,

gevestigd te Schagen ,

alsmede haar vennoten:

63.1 **[eiser 31]**, wonende te Den Helder ,

63.2 **[eiser 32]**, wonende te Den Helder ,

64. de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid

D.P. ROTTERDAM-ZUID B.V.,

gevestigd te Rotterdam,

65. **[eiser 33] T.H.O.D.N. [handelsnaam 25] EN [handelsnaam 26],**

wonende te Houten ,

66. **[eiser 34] T.H.O.D.N. [handelsnaam 27],**

wonende te Utrecht ,

67. de vennootschap onder firma

DOMINO'S PIZZA AALSMEERWEG,

gevestigd te Amsterdam ,

alsmede haar vennoten:

67.1 **[eiser 35]**, wonende te Lisse ,

67.2 **[eiser 36]**, wonende te Lisse ,

68. **[eiser 35],**

wonende te Lisse ,

69. **[eiser 36] T.H.O.D.N. [handelsnaam 28] EN [handelsnaam 29]** ,

wonende te Lisse ,

70. de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid

DOMINO'S PIZZA UNO SCHIEBROEK-HILLEGERSBERG B.V.,

gevestigd te Barendrecht,

71. **[eiser 37] T.H.O.D.N. [handelsnaam 30]**,

wonende te Berken en Rodenrijs ,

72. de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid

DOMINO'S PIZZA BEST B.V.,

gevestigd te Best,

73. **[eiser 38] T.H.O.D.N. [handelsnaam 31] EN [handelsnaam 32]** ,

wonende te Helmond ,

74. de vennootschap onder firma

[eiser 39] ,

gevestigd te Veghel ,

alsmede haar vennoten:

74.1 **[eiser 40]**, wonende te Lithoijen ,

74.2 **[eiser 41]**, wonende te Lithoijen ,

74.3 **[eiser 42]**, wonende te Lithoijen ,

75. de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid

DOMINO'S PIZZA ROTTERDAM IJSSELMONDE B.V.,

gevestigd te Rotterdam,

76. de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid

DOMINO'S PIZZA ROTTERDAM SPINOZAWEG B.V.,

gevestigd te Rotterdam,

77. **[eiser 43] T.H.O.D.N. [handelsnaam 33]**,

wonende te Hillegom ,

78. **[eiser 44] . T.H.O.D.N. [handelsnaam 34]**,

wonende te Veendam ,

79. **[eiser 45] T.H.O.D.N. [handelsnaam 35]**,

wonende te Delft ,

80. de vennootschap onder firma

[eiser 46] ,

gevestigd te Dordrecht ,

alsmede haar vennoten:

80.1 **[eiser 47]**, wonende te Dordrecht ,

80.2 **DP VLAARDINGEN B.V.**, gevestigd te Dordrecht,

81. de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid

DP ZWIJNDRECHT B.V.,

gevestigd te Zwijndrecht,

82. de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid

DP BARENDRECHT B.V.,

gevestigd te Barendrecht,

83. **[eiser 48] T.H.O.D.N. [handelsnaam 36] , [handelsnaam 37] EN [handelsnaam 38],**

wonende te Delfgauw ,

84. de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid

THE PIZZA FACTORY SOEST B.V.,

gevestigd te Soest,

85. **[eiser 49] T.H.O.D.N. [handelsnaam 39],**

wonende te Oosterhout ,

86. **[eiser 49] T.H.O.D.N. [handelsnaam 40] ,**

wonende te Gorinchem ,

87. **[eiser 50] T.H.O.D.N. [handelsnaam 41],**

wonende te Gouda ,

88. **[eiser 51] T.H.O.D.N. [handelsnaam 42],**

wonende te Voorschoten ,

89. de vennootschap onder firma

DP ALKMAAR,

gevestigd te Alkmaar ,

alsmede haar vennoten:

89.1 **[eiser 51]** , wonende te Voorschoten

89.2 **[eiser 52]**, wonende te Voorschoten ,

90. de vennootschap onder firma

DOMINO'S PIZZA ALKMAAR,

gevestigd te Alkmaar ,

90.1 **[eiser 51]** , wonende te Voorschoten

90.2 **[eiser 52]**, wonende te Voorschoten ,

91. de vennootschap onder firma

DP LEIDERDORP,

gevestigd te Oegstgeest ,

alsmede haar vennoten:

91.1 **[eiser 53]**, wonende te Oegstgeest ,

91.2 **[eiser 54]**, wonende te Leiden ,

92. **[eiser 55] T.H.O.D.N. [handelsnaam 43],**

wonende te Rijkswijk ,

93. de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid

DP PAPENDRECHT B.V.,

gevestigd te Papendrecht,

94. **[eiser 56] T.H.O.D.N. [handelsnaam 44],**

wonende te Amsterdam ,

95. **[eiser 56] T.H.O.D.N. [handelsnaam 45],**

wonende te Amsterdam ,

96. **[eiser 57] T.H.O.D.N. [handelsnaam 46] ,**

wonende te Naaldwijk ,

97. de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid

DP MAASSLUIS B.V.,

gevestigd te Maassluis,

98. de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid

DP 'S-GRAVENZANDE B.V.,

gevestigd te Gravenzande,

99. **[eiser 58] T.H.O.D.N. [handelsnaam 47] , [handelsnaam 48] EN [handelsnaam 49],**

wonende te Geldrop ,

100. de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid

DP HILVERSUM B.V.,

gevestigd te Utrecht,

101. de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid

DP FRIESLAND B.V.,

gevestigd te Utrecht,

102. de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid

DP OVERIJSEL B.V.,

gevestigd te Utrecht,

103. de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid

DP OOST B.V.,

gevestigd te Utrecht,

104. de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid

DROMINOS B.V.,

gevestigd te Rosmalen,

105. de vennootschap onder firma

PIZZAVRIENDEN T.H.O.D.N. DOMINO'S PIZZA,

gevestigd te Sittard ,

alsmede haar vennoten:

105.1 **[eiser 59]**, wonende te Sittard ,

105.2 **[eiser 60]**, wonende te Sittard ,

105.3 **[eiser 61]**, wonende te Maastricht ,

106. de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid

A&S GROUP DIEMEN B.V. T.H.O.D.N. [handelsnaam 50],

gevestigd te Diemen,

107. de vennootschap onder firma

BROMINO'S V.O.F. T.H.O.D.N. [handelsnaam 51] , [handelsnaam 52] , [handelsnaam 53] , [handelsnaam 54] , [handelsnaam 55] , [handelsnaam 56] EN [handelsnaam 57],

gevestigd te Venlo ,

107.1 **[eiser 62]**, wonende te Tilburg ,

107.2 **[eiser 10]**, wonende te Tilburg ,

107.3 **[eiser 11]**, wonende te Tilburg ,

108. de vennootschap onder firma

DP PURMEREND V.O.F.,

gevestigd te Purmerend ,

alsmede haar vennoten:

108.1 **[eiser 51]**, wonende te Voorschoten ,

108.2 **[eiser 52]**, wonende te Voorschoten .

eisers in conventie,

verweerders in reconventie,

advocaat mr. M.C. Franken-Schoemaker te Houten

tegen

de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid

DOMINO'S PIZZA NETHERLANDS B.V.,

gevestigd te Gorinchem,

gedaagde in conventie,

eiseres in reconventie,

advocaat mr. A.H.F. Beiboer te Rotterdam.

De eisende partijen in conventie worden hierna gezamenlijk aangeduid als "de vereniging c.s." en de gedaagde in conventie wordt hierna aangeduid als "DPNL". Eiseres 1 in conventie zal afzonderlijk worden aangeduid als "de vereniging".

1 Het verloop van het geding

1.1 De rechtbank heeft kennisgenomen van de volgende stukken:

- het vonnis in deze zaak van 9 januari 2019 en de daaraan ten grondslag liggende stukken;
- het vonnis in deze zaak van 24 juli 2019 en de daarin genoemde brieven van 16 mei 2019 en 18 juli 2019;
- de brief van 8 april 2019 van mr. 't Hart, met producties;
- de brief van 12 april 2019 van mr. Franken-Schoemaker, met een productie;
- het proces-verbaal van pleidooi van 23 april 2019, met de daar voorgedragen pleitaantekeningen van beide partijen, de overgelegde stukken en de akte wijziging van eis van de vereniging c.s.;
- de brief van 13 mei 2019 van mr. Franken-Schoemaker;

- de brieven van 13 mei 2019 en 19 mei 2019 van mr. Beiboer;
- het rolbericht met brief van 25 mei 2019 van mr. Franken-Schoemaker;
- het rolbericht met brief van 27 mei 2019 van mr. Beiboer;
- de brief van 28 mei 2019 van mr. Franken-Schoemaker;
- de brief van 29 mei 2019 van mr. Beiboer;
- de akte van 22 mei 2019 van DPNL;
- de akte van 19 juni 2019 van de vereniging c.s.;
- de akte van 17 juli 2019 van DPNL.

2 De vaststaande feiten in conventie en in reconventie

2.1 De rechtbank verwijst naar rechtsoverwegingen 2.1 tot en met 2.3 van het vonnis van 9 januari 2019.

2.2 Als enerzijds gesteld en anderzijds erkend dan wel niet of onvoldoende gemotiveerd weersproken, staat tussen partijen - voor zover van belang - voorts het volgende vast:

2.2.1 In de Manager's Reference Guide (MRG) is opgenomen:

"[...]

Store Hours

A. All stores will be open for business daily according to these minimum store hours: (8/08)

1. Sunday - Thursday: 11:00 a.m. to 12:00 a.m.

2. Friday - Saturday: 11:00 a.m. to 1:00 a.m.

[...]" (vet in origineel)

2.2.2 Op veel plaatsen in de MRG komt een aanduiding in de vorm "(getal/getal)" voor, bijvoorbeeld in de vorm "(3/96)", "(10/81)" of "(11/02)". Zoals besproken bij gelegenheid van het pleidooi, gaat de rechtbank ervan uit dat hiermee een tijdsaanduiding in de vorm "(maand/jaartal)" wordt bedoeld, waarbij van het betreffende jaartal telkens de laatste twee cijfers zijn vermeld en dat deze aanduiding aangeeft wanneer de betreffende passage in de MRG is opgenomen of laatstelijk is gewijzigd. De hierboven geciteerde passage is dus kennelijk (laatstelijk) gewijzigd per augustus 2008.

3 De vordering in conventie

3.1 Bij akte van 23 april 2019 hebben de vereniging c.s. hun eis gewijzigd. Zoals bij pleidooi is besproken, hebben de vereniging c.s. hun eis onder III.A primair, die nog wel in die akte genoemd is, ter zitting ingetrokken. De bij dagvaarding ingediende eis onder V was reeds ingetrokken en op de bij dagvaarding ingediende eis onder IV is al beslist bij vonnis van 9 januari 2019. DPNL heeft geen bezwaar gemaakt tegen de eisiwijziging van 23 april 2019. De rechtbank zal dan ook recht doen op de gewijzigde eis.

3.2 De thans nog voorliggende vordering luidt om bij vonnis, voor zover mogelijk, uitvoerbaar bij voorraad:

I. Primair

voor recht te verklaren dat franchisenemers die vóór 2014 een franchiseovereenkomst met DPNL hebben gesloten niet verplicht zijn hun vestiging eerder dan om 16.00 uur te openen;

I. Subsidiair

voor recht te verklaren dat DPNL franchisenemers die vóór 2014 een franchiseovereenkomst met haar hebben gesloten niet kan verplichten om hun vestiging eerder dan om 16.00 uur te openen, althans deze verplichting op grond van artikel 6:248 lid 2 BW buiten toepassing te verklaren, indien en voor zover deze verplichting tot gevolg heeft dat franchisenemers in de periode tot 16.00 uur een negatief resultaat realiseren;

II. Primair

voor recht te verklaren dat franchisenemers die tussen 2014 en 2016 een franchiseovereenkomst met DPNL hebben gesloten niet verplicht zijn hun vestiging eerder dan om 16.00 uur te openen;

II. Subsidiair

voor recht te verklaren dat DPNL franchisenemers tussen 2014 en 2016 een franchiseovereenkomst met haar hebben gesloten niet kan verplichten om hun vestiging eerder dan om 16.00 uur te openen, althans deze verplichting op grond van artikel 6:248 lid 2 BW buiten toepassing te verklaren, indien en voor zover deze verplichting tot gevolg heeft dat franchisenemers in de periode tot 16.00 uur een negatief resultaat realiseren;

III. (A) Subsidiair

voor recht te verklaren dat franchisenemers die de eind 2016 gewijzigde franchiseovereenkomst (waarin de openingstijden zijn bepaald op maandag tot en met vrijdag van 11.30 uur tot 22.00 uur en zaterdag tot en met zondag van 13.00 uur tot 22.00) vóór 1 november 2016 hebben getekend, niet verplicht zijn hun vestiging eerder dan om 16.00 uur te openen, althans deze verplichting op grond van artikel 6:248 lid 2 BW buiten toepassing te verklaren, indien en voor zover deze verplichting tot gevolg heeft dat franchisenemers in de periode tot 16.00 uur een negatief resultaat realiseren;

III. (B)

voor recht te verklaren dat franchisenemers die de eind 2016 gewijzigde franchiseovereenkomst (waarin de openingstijden zijn bepaald op maandag tot en met vrijdag van 11.30 uur tot 22.00 uur en zaterdag tot en met zondag van 13.00 uur tot 22.00) na 1 november 2016 hebben getekend, niet verplicht zijn hun vestiging eerder dan om 16.00 uur te openen, althans deze verplichting op grond van artikel 6:248 lid 2 BW buiten toepassing te verklaren, indien en voor zover deze verplichting tot gevolg heeft dat franchisenemers in de periode tot 16.00 uur een negatief resultaat realiseren;

met veroordeling van DPNL in de kosten van het geding, met inbegrip van nakosten en wettelijke rente.

4 De vordering in reconventie

- 4.1 Bij akte van 22 mei 2019 heeft DPNL haar eis vermeerderd en naast het reeds gevorderde tevens gevorderd dat de vereniging c.s. worden veroordeeld tot betaling van € 44.987,80, zijnde de kosten van een door DPNL ingeschakelde deskundige, het bureau SparkOptimus, op grond van artikel 6:96 BW. Tevens vordert zij dat de vereniging c.s. worden veroordeeld in de kosten op grond van de hoogste categorie van het liquidatietarief. Tegen de wijziging van eis is geen bezwaar gemaakt door de vereniging c.s. en de rechtbank doet daarom recht op de gewijzigde eis.

5 De beoordeling

In conventie

Formele verweren

- 5.1 De verweren met betrekking tot ontvankelijkheid van de vereniging en verval van recht met betrekking tot de vorderingen van de vereniging c.s. zijn reeds besproken en verworpen bij het vonnis van 9 januari 2019.
- 5.2 Het later opgekomen verweer van DPNL dat de vereniging c.s. geen belang zouden hebben bij hun vorderingen, wordt verworpen. In beginsel heeft iedere betrokkene belang bij duidelijkheid omtrent zijn rechtsverhouding met anderen en artikel 3:302 BW biedt de rechtsingang om die duidelijkheid te krijgen bij de rechter. In deze zaak is er geen reden om anders te oordelen. De

franchisenemers, met de vereniging als gemeenschappelijke belangenbehartiger, enerzijds en DPNL anderzijds twisten over de uitleg van de franchiseovereenkomsten. Het is evident dat het onderwerp van geschil van belang is voor de bedrijfsvoering van de franchisenemers en daarmee is het belang van de vereniging c.s. met betrekking tot de gevorderde verklaring van recht gegeven.

Openingstijden

- 5.3 In de kern komt het geschil tussen partijen neer op uitleg van de tussen partijen gesloten franchiseovereenkomsten op het punt van openingstijden of exploitatietijden. Partijen gebruiken deze begrippen min of meer als synoniemen. De rechtbank zal het begrip openingstijden hanteren.
- 5.4 Bij de uitleg van een overeenkomst komt het aan op hetgeen partijen over en weer hebben verklaard, op de zin die zij in de gegeven omstandigheden over en weer redelijkerwijs aan die verklaringen en de in die overeenkomst vervatte bedingen mochten toekennen. Daarbij kan mede van belang zijn tot welke maatschappelijke kringen partijen behoren en welke rechtskennis van hen kan worden verwacht.
- 5.5 Tot de omstandigheden die in aanmerkingen moeten worden genomen, behoren om te beginnen de teksten van de gesloten overeenkomsten.
- 5.5.1 De franchiseovereenkomsten kunnen in drie groepen worden verdeeld, namelijk:
- I. de groep overeenkomsten waarin geen expliciete openingstijden zijn opgenomen (zie rechtsoverweging 2.1 van het vonnis van 9 januari 2019);
 - II. de groep overeenkomsten waarin is opgenomen dat "bij aanvang" van de overeenkomst de minimale openingstijden zijn: maandag tot en met zondag, van 16.00 uur tot 22.00 uur (zie rechtsoverweging 2.2 van het vonnis van 9 januari 2019);
 - III. de groep overeenkomsten waarin is opgenomen dat "bij aanvang" van de overeenkomst de minimale openingstijden zijn: maandag tot en met vrijdag, van 11.30 uur tot 22.00 uur en zaterdag tot en met zondag 13.00 uur tot 22.00 uur (zie rechtsoverweging 2.3 van het vonnis van 9 januari 2019).
- 5.5.2 In de overeenkomsten van groepen I, II en III is telkens hetzelfde opgenomen met betrekking tot exploitatievoorschriften in het algemeen (zie rechtsoverweging 2.1 van het vonnis van 9 januari 2019, met name het daar geciteerde onderdeel 15.1, aanhef en onder f.)
- 5.5.3 De overeenkomsten van groep I vermelden geen openingstijden. De overeenkomsten van groepen II en III vertonen ongerijmdheden met betrekking tot openingstijden. De in die overeenkomsten genoemde tijden komen niet overeen met de openingstijden die volgens de MRG van aanvang af al zouden moeten gelden, terwijl de MRG volgens de overeenkomsten strikt moet worden nageleefd en de MRG bovendien in elk geval al sinds augustus 2008 lunchopeningstijden kent.
- 5.6 Voorts moet de rechtbank de feitelijke omstandigheden ten tijde van het sluiten van de franchiseovereenkomsten bezien.
- 5.6.1 Tussen partijen is niet in geschil dat de openingstijden vanaf de introductie van de Domino's formule in Nederland lagen tussen 16.00 uur en 22.00 uur. In elk geval tot in de loop van 2016 heeft DPNL haar franchisenemers niet verplicht eerder open te gaan. Zoals tussen partijen evenmin in geschil is, zijn openingstijden tussen 16.00 en 22.00 uur gericht op avondmaaltijden en openingstijden vanaf 11.30 gericht op de lunch.
- 5.7 Gelet op de hierboven genoemde omstandigheden mochten de franchisenemers er redelijkerwijs van uitgaan dat DPNL op het punt van de openingstijden niet strikt de hand hield of zou houden aan de MRG. Zelfs nu nog wijken de door DPNL voorgestane openingstijden af van de MRG. Dat maakt de MRG niet als geheel een dode letter, en het maakt de MRG ook niet op het punt van de openingstijden een geheel dode letter, maar het relativiseert haar betekenis op dit onderdeel in hoge mate. Voorts is van belang dat de formule van Domino's bij haar introductie in Nederland en vele, vele jaren daarna, uitsluitend gericht was op avondmaaltijden.
- 5.8 Tegen die achtergrond mochten de franchisenemers er in elk geval ten tijde van het sluiten van de

franchiseovereenkomsten van groep I ervan uitgaan dat zij afspraken maakten in het kader van de verkoop van avondmaaltijden. In dat kader konden de openingstijden uiteraard worden aangepast; bijvoorbeeld verkoop vanaf 15.30 uur of tot 22.30 uur partijen zijn het erover eens dat dat in elk geval binnen het concept van avondmaaltijden blijft. De franchisenemers hoefden er echter niet vanuit te gaan dat zij ook in de middag maaltijden moesten gaan verkopen. Dat is iets wezenlijks anders, ongeacht het label dat op de middagverkoop wordt geplakt ("propositie", "concept", "formule"). De verwijzing in de franchiseovereenkomsten naar de MRG is onvoldoende voor een ander oordeel, omdat zoals hierboven al geoordeeld de franchisenemers door de bestendige, jarenlang ongewijzigd gebleven feitelijk gang van zaken er niet van uit hoefden te gaan dat aan de openingstijden in de MRG strikt de hand zou worden gehouden. Hieruit volgt dat vordering I primair voor toewijzing gereed ligt; aan de beoordeling van vordering I subsidiair komt de rechtbank niet toe.

5.9 De situatie is bij het sluiten van de franchiseovereenkomsten van groep II niet wezenlijk anders. De feitelijke openingsuren zijn niet gewijzigd en nog steeds wordt niet de hand gehouden aan de MRG. Sterker, dat hieraan niet de hand wordt gehouden wordt juist geëxpliciteerd in de vermelding dat bij aanvang de tijden 16.00 uur tot 22.00 uur zullen gelden. Vanzelfsprekend en dit wordt ook niet betwist door de vereniging c.s. moesten de franchisenemers uit de vermelding "bij aanvang" begrijpen opgemaakt dat deze tijden aan wijziging onderhevig kunnen zijn. Dat maakt echter naar het oordeel van de rechtbank nog niet dat zij hieruit ook hadden moeten begrijpen dat zij ook tijdens lunchtijd open zouden moeten gaan. Als DPNL dat had willen overeenkomen, had het voor de hand gelegen dat expliciet in de franchiseovereenkomsten op te nemen, maar dat is niet gedaan. Hieruit volgt dat het eerste deel van vordering II primair voor toewijzing gereed ligt. Aan de beoordeling van het gedeelte vanaf 'althans' (een impliciet subsidiair) en aan de beoordeling van vordering II subsidiair komt de rechtbank niet toe.

5.10 De situatie bij het sluiten van de franchiseovereenkomsten van groep III is wel wezenlijk anders. Nog steeds wordt niet (strikt) de hand gehouden aan de openingstijden in de MRG, maar er wordt wel expliciet overeengekomen dat er van aanvang af ook een verplichte middagopenstelling is. Die verbintenis hebben de ondertekenende franchisenemers dus welbewust op zich genomen en als uitgangspunt geldt dat zij daaraan gebonden zijn dat is de basis van het overeenkomstenrecht.

5.11 Voor een algemeen geformuleerde uitzondering als de vereniging c.s. voorstaan, is geen plaats. Toepassing van de beperkende werking van redelijkheid en billijkheid (artikel 6:248, lid 2, BW) vergt een afweging van alle betrokken belangen bij het individuele geval. De franchisenemers zijn niet over één kam te scheren, omdat hun omstandigheden uiteenlopen, bijvoorbeeld op de punten van het aantal vestigingen, het aantal werknemers, de gemiddelde omzet, de ligging van de vestiging(en), de winstgevendheid van lunchopenstelling, het moment van ondertekening van de franchiseovereenkomst en de vraag of sprake is van een nieuwe franchiseovereenkomst of de verlenging van een eerdere franchise. Hieruit volgt dat de vorderingen onder III, in alle vormen, voor afwijzing gereed liggen.

In reconventie

Gebod tot opening

5.12 De gebodsvordering van DPNL komt er in wezen op neer dat DPNL een titel wil verkrijgen tot verbeurte van dwangsommen als een franchisenemer geen middagopening hanteert zoals door DPNL gewenst. Zoals hierboven in conventie reeds geoordeeld, is de verplichte middagopenstelling echter afhankelijk van de betreffende franchiseovereenkomst. Ook hier geldt dat de franchisenemers niet over één kam geschoren kunnen worden. Met die mogelijke uitkomst had DPNL rekening kunnen en moeten houden. Het had dan ook op haar weg gelegen om de vordering te specificeren en onderscheid te maken tussen de verschillende franchisenemers, op basis van de verschillende franchiseovereenkomsten. De vordering is nu zodanig ruim, dat deze reeds hierom niet kan worden toegewezen.

Kosten SparkOptimus

5.13 Voor zover de vordering gegrond is op artikel 6:96 BW moet zij worden afgewezen. Artikel 6:96 BW regelt wat onder vermogensschade moet worden verstaan. Nog los van het feit dat lid 2, onderdeel c spreekt van "redelijke kosten ter verkrijging van voldoening buiten rechte"

(onderstreping rechtbank), heeft DPNL nagelaten te stellen op welke grond een of meer van de eisers überhaupt verplicht zijn tot het vergoeden van schade. Het rapport heeft ook niets te maken met de vaststelling of onderbouwing van die overigens niet gestelde schade.

In conventie en in reconventie

Toelaatbaarheid van correspondentie naar aanleiding van het proces-verbaal van pleidooi

- 5.14 Wat er ook zij van de toelaatbaarheid van (delen van) de correspondentie die partijen hebben gevoerd nadat de rechtbank het proces-verbaal van pleidooi heeft verzonden, de inhoud ervan was niet voor de te nemen beslissingen van belang. Een beslissing over de toelaatbaarheid blijft dan ook achterwege.

Kostenveroordeling

- 5.15 Als de vrijwel geheel in het ongelijk gestelde partij wordt DPNL veroordeeld in de kosten van het geding, zowel in conventie als in reconventie. Hieruit volgt dat de kosten van SparkOptimus hoe dan ook niet onder een proceskostenveroordeling vallen. Ook volgt hieruit dat het betoog dat de vereniging c.s. volgens het hoogste liquidatietarief in de kosten zouden moeten worden veroordeeld, onbesproken kan blijven. De conclusie van antwoord in reconventie wordt op een half punt gewaardeerd, gelet op de verwevenheid van conventie en reconventie.
- 5.16 De apart gevorderde nakosten worden toegewezen als hierna vermeld, nu de proceskostenveroordeling hiervoor reeds een executoriale titel geeft en de rechtbank van oordeel is dat de nakosten zich reeds vooraf laten begroten. Er is geen reden om af te wijken van de gebruikelijke termijn van wettelijke rente na twee weken, zodat de rechtbank de andersluidende vordering van de vereniging c.s. in zoverre afwijst.

Uitvoerbaarheid bij voorraad

- 5.17 Verklaringen voor recht zijn naar hun aard in beginsel niet vatbaar voor tenuitvoerlegging en kunnen dus ook niet uitvoerbaar bij voorraad worden verklaard. Er is in deze zaak geen aanleiding voor een andersluidend oordeel. Een proceskostenveroordeling kan wel ten uitvoer worden gelegd. Er is geen verweer gevoerd op de gevorderde uitvoerbaarheid bij voorraad, zodat in zoverre het vonnis uitvoerbaar bij voorraad zal worden verklaard.

6 De beslissing

De rechtbank,

in conventie

- 6.1 verklaart voor recht dat franchisenemers die vóór 2014 een franchiseovereenkomst met DPNL hebben gesloten niet verplicht zijn hun vestiging eerder dan om 16.00 uur te openen;

- 6.2 verklaart voor recht dat franchisenemers die tussen 2014 en 2016 een franchiseovereenkomst met DPNL hebben gesloten niet verplicht zijn hun vestiging eerder dan om 16.00 uur te openen;

in reconventie

- 6.3 wijst de vordering van DPNL af;

in conventie en in reconventie

- 6.4 veroordeelt DPNL in de proceskosten, tot aan deze uitspraak aan de zijde van de vereniging c.s. vastgesteld op:

- € 626,00 aan vast recht;

- € 2.986,50 aan salaris voor de advocaat (5,5 punt, tarief II);

- € 85,79 aan overige verschotten;

€ 3.698,29 totaal

en daarnaast begroot op:

- € 157,00 aan nasalaris zonder betekening, te verhogen met een bedrag van € 82,00 in geval van betekening en de exploitkosten van betekening;

een en ander vermeerderd met de wettelijke rente in de zin van artikel 6:119 BW ingaande veertien dagen na de datum van dit vonnis tot de dag der algehele voldoening

6.5 verklaart onderdeel 6.4 van dit vonnis uitvoerbaar bij voorraad;

6.6 wijst af het meer of anders gevorderde.

Dit vonnis is gewezen door mr. J. van den Bos.

Uitgesproken in het openbaar.

1407/1729